

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Nummer 2/ 2010 Årgång 20

Det är åter dags för fest och årsmöte, i år den 3 juli, efter samma koncept som de senaste åren. Detaljer inne i tidningen.

En av föreningens medlemmar har skrivit en bok om sina år som sjuksköterska på Brava och en kapverdisk författare har fått portugisiska "Nobelpriset",

Vi rapporterar från de projekt föreningen stöder ekonomiskt, fadderverksamhet hos Black Panthers och återuppbyggnaden av staden Ribeira Brava på ön Sao Nicolão.

Dessutom historiska och nutida notiser från Santiago.

Nästa nummer av Kap Verde Nytt planeras komma ut i början av hösten efter en förhoppningsvis härlig sommar.

Välkomna till Amigos de Cabo Verde årsfest

den 3 juli 2010 - kl 18:00 – 24:00!

Även i år är vi på Pumpan på Färgargårdstorget 1,
på Söder i Stockholm, T- Skanstull

Är du redan medlem uppmanas du också att delta i årsmötet kl 15:30

200: - vid föransmälan på Amigos postgiro # 92 12 38-2
eller 250: - vid dörren. Barn upp till 12 år fritt

Ta med ditt bästa festhumör.

Vi dansar till live bandet CAB och DJ Luisinho

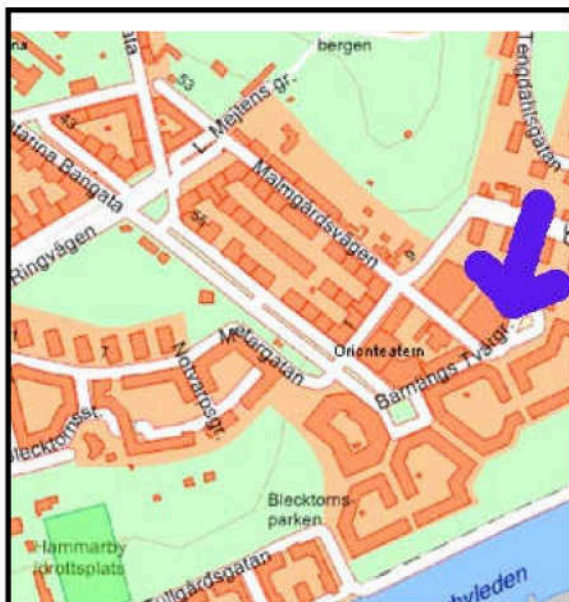
Mat ingår, dryck och drinkar finns att köpa i baren

Anmäl dig i tid - dock senast den 29 juni – det underlättar vår planering

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA !
/ STYRELSEN

Bilder från förra året Henryk Kotowski

Så kommer du dit:

Ta tunnelbana till Skanstull. Därifrån går du längs Ringvägen. Du kan också ta **blå buss 3** mot Karolinska sjukhuset och gå av vid Södermannagatan.

Hälsning från Mini Black

Till föreningens styrelsemöte i april kom ett brev från Black Panthers ledare Alcides Amarante. Han ville att det skulle vidarebefordras till våra faddrar. Här är en fri översättning av brevet.

Till alla högt uppskattade faddrar till våra behövande barn vid Barnhemmet Mini Black, som stöds av er i Sverige.

Vi har av Sylvia Hermansson fått kännedom om det styrelsemöte med Vänskapsföreningen Kap Verde i Sverige som planeras i april och har tagit oss friheten att på uppdrag av alla barn på daghemmet skicka följande hälsning till er alla.

Kära faddrar. Först vill vi att ni skall veta att det är 69 av våra barn, som nu får stöd från Sverige. Tack vare den unika medkänsla ni visat, har alla dessa barn nått utmärkta framgångar i sina studier. Vi har också kunnat se att deras kost förbättrats, både på daghemmet och inom deras familjer. Detta arbete är något vi alltid bär med oss. Vi känner därför stor uppskattning för det ni gör för de utsatta grupperna i vår stadsdel i huvudstaden i detta land, som är så socialt komplicerat. Bara Gud kan kompensera er för detta.

Ni ska också veta att, trots att vi inte ens nått slutet av detta läsår, de flesta av barnhemmets barn redan är redo att gå vidare till nästa läsår 2010/2011. Vi bifogar en lista över dessa. Liksom vi, måste även ni känna stor glädje över detta. Ingenting är bättre än att satsa på våra barn, särskilt de som mest behöver vårt ovillkorliga stöd.

Vi avslutar med att sända vårt stora tack till er alla i er styrelse och ett välförtjänt tack till de ansvariga, och då speciellt vår gudmor Sylvia. Ett varmt tack till Vänskapsföreningen Kap Verde i Sverige och till alla faddrar som stöder Barnhemmet Mini Black.

I december är det redan dags att fira 30-årsdagen av vår föreningens grundande.

Med utmärkt högaktning,

Alcides Edgar AMARANTE

Presidente Associação Juvenil Black Panthers

Välkommen till nya hemsidan

Föreningens hemsida har förnyats helt och hållet. Den kanske rolligaste förändringen är att det blivit mycket lättare för oss i styrelsen att uppdatera innehållet och att hålla den aktuell.

Hemsidan är interaktiv, vilket exempelvis innebär att alla som läser något där kan posta en kommentar som förhoppningsvis bidrar till givande framtida diskussioner. Den har också några stående resurssidor med bl.a. kontaktuppgifter till Kap Verdes konsul i Stockholm och Göteborg, formulär för medlemsansökan mm.

Vi planerar att skapa en länksida och är tacksamma för bra förslag till länkar. Du kan alltid nå oss via hemsidan genom att klicka på "Kontakt".

Besök oss på <http://www.caboverde.se>

Leontina Barreto

Boktips

De stenätande getternas land

När jag bodde i Mindelo på 80-talet tänkte vi emellanåt på de svenska sjuksköterskorna på den lilla ön Brava, minst utvecklad och mest isolerad i Kap Verde. Hur var det att leva och åstadkomma ett bra arbete under så svåra förhållanden? Nu har Wiveca Roos-Arbeus skrivit sin historia om tiden på Brava. Där finns svaren, och att läsa den var som att flyttas tillbaka till Kap Verde på nytt.

Så här står det på bokomslaget:

Efter tjugo år reste jag tillbaka till Brava, den minsta och mest isolerade ön i Kap Verdes arkipelag, där jag en gång i tiden varit biståndsarbetare och sjuksköterska.

När jag och min kollega Mira kom dit i mitten av åttiotalet hade landet nyligen blivit självständigt efter femhundra år av portugisiskt kolonialvälde. Befolkningen stod inför ofattbara svårigheter när man började bygga upp sitt torra land, sten för sten.

Det blev en resa bakåt i tiden med minen från arbetet på det lilla sjukhuset där det varken fanns vatten, el eller utbildad personal. Med små resurser och enkel utrustning ställdes vi inför arbetsuppgifter vi aldrig hade kunnat drömma om.

Det blev också en inre resa – en betraktelse över de unga kvinnan jag var en gång och de upplevelser som blev så omvälvande och som kom att påverka mig för resten av mitt liv.

Wiveca planerar att komma till årsfesten den 3 juli och presentera sin bok.

Claes-Göran Ahrén

Stort litteraturpris till Kap Verde

Det var ett stort ögonblick i Kap Verdes litteraturhistoria när författaren Arménio Vieira den 19 maj tog emot Camões-priset.

Ceremonin leddes av presidenterna Cavaco Silva från Portugal och Lula da Silva från Brasilien.

- Jag trodde det var ett skämt. Det är en personlig heder att vara författare till böckerna som vunnit priset. Jag ser det som en ära för Kap Verde. Det är historiskt - Kap Verde har aldrig tidigare vunnit. Denna gång kom man ihåg vårt lilla land, var hans reaktion på priset.

Arménio Vieira föddes 1941 i Praia. Han har haft ett mångsidigt yrkesliv och bl.a. varit redaktör i numera nedlagda Voz di Povo. Han har gett ut diktsamlingarna Poemas (1981, 1998) och romanerna O eleito do Sol (1990) och Inferno (1999).

Camões-priset är uppkallat efter författaren Luís de Camões och är den portugisiska språkvärldens viktigaste litteraturpris. Det betraktas ofta som Portugals "Nobelpris" i litteratur. Bland tidigare pristagare finns José Saramago och António Lobo Antunes.

Sao Nicolão återställs

Tack alla ni, som bidragit till vår insamling till återställandet av den ovädersdrabbade staden Ribeira Brava på ön Sao Nicolão. Insamlingen gav ca 5000 kr, som sänts till Kap Verde. Vi planerar att skicka lite till inom kort.

Nedanstående lägesrapport kommer från Ribeira Bravas borgmästare Américo Nascimento

Till att börja med vill jag framföra våra hjärtliga hälsningar till Amigos de Cabo Verde i Sverige.

Vi har gjort en gigantisk insats för att reparera vårt vackra Vila de Ribeira Brava och vårt torg, som verkligen är en liten skönhet. Detta har nu återställts i sin forna glans trots att det blivit kraftigt massakrerat.

Ännu återstår insatser för esplanaden som tillsammans med torget gör området så vackert.

Arbetet fortsätter och vi tar med glädje emot allt stöd vi kan få, särskilt som vi också har stora skulder efter våra återställningsarbeten. Därför är allt stöd ni kan bidra med mycket välkommet. Jag skickar några bilder så ni kan få en uppfattning om hur vårt arbete fortskrider.

Kap Verde tar över skolluncher från FN

I 30 år har FN: s World Food Program (WFP) funnits i förskolor och skolor. I år lämnas skolluncherna över till Kap Verdes regering.

Brist på mat drabbar främst barnen. Alla barn får inte mat regelbundet på Kap Verde. År 2008 stod WFP för luncher till 77 800 barn i förskole- och skolåldern, upp till 12 års ålder. Utan skolluncherna skulle många barn ha svårt att arbeta koncentrerat i skolan.

År med mycket regn klarar Kap Verde 20 % av livsmedelsproduktionen själva. De blir beroende av hjälp med livsmedel utifrån även i framtiden, enligt FN: s bedömningar.

Cesaria Evora hjärtopererad

Den kap-verdiska sångerskan Cesaria Evora lades nyligen in på sjukhus i Paris där hon opererades för ett hjärtproblem, uppger nättidningen Expresso. Hon insjuknade på söndag morgon den 9 maj och transporterades dagen efter till den franska huvudstaden.

Till följd av sjukhusvistelsen har redan 20 planerade konserter fram till slutet av augusti blivit inställda

Dammybyggen på Santiago

Varje år försvinner regnvattnet ut i havet. Nu ska det samlas upp i dammar och användas till bevattning.

Den första dammen i Poilão, tre mil från Praia, byggdes med stöd från Kina. Den invigdes 2006 och ska försörja ett hundratal familjer som bor i närheten. 1,7 miljoner kubikmeter vatten kan förvaras i bassängen. Den fylldes nästan upp för första gången i september 2009, med 1,5 miljoner kubikmeter vatten. Det räcker för att bevattna omgivande jordbruk (65 hektar mark) i två år framåt.

Tre nya dammar ska byggas på Santiago. Finansieringen står Portugals regering för. Dessutom ingår projekt om förnyelsebar energi, *diques* (vallar som förhindrar jorderosion) och borrning av 70 nya brunnar för bevattning.

Gammal koloni, ung nation

I år är det 550 år sedan de första öarna upptäcktes. Det är även 35 år sedan bildandet av Kap Verde som en egen nation.

Inför självständighetsdagen den 5 juli restaureras de historiska minnesmärkena. I juni anordnas ett symposium, "O Futuro do Passado (Det förflutnas framtid). Historiker, antropologer och arkeologer från Afrika, Europa, Amerika och Asien kommer att delta. Många historiska böcker om landet publiceras just nu.

Gunilla Borgenvall

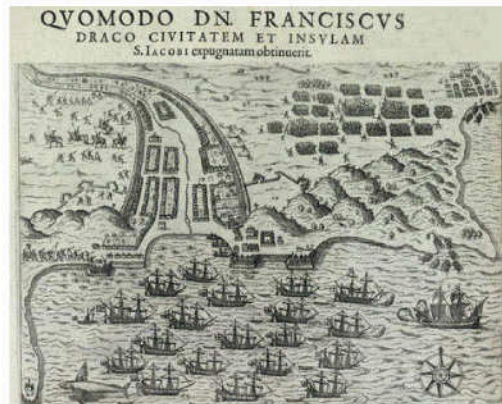
Äldre stad under Cidade Velha

Vid arkeologiska utgrävningar i Cidade Velha har murverk till en äldre stad hittats. Man har funnit 150 kanonkulor, som kan härröra från Sir Francis Drakes piratattack 1585.

Vid grävningar för avloppsrör i Cidade Velha i november 2009, fick man fram delar av en underliggande okänd stad. Gamla kartor som man har tillgång till, har inte stämt i de nedre delarna av staden. Detta ledde till att utgrävningar inleddes i januari i år av en internationellt sammansatt grupp av arkeologer, ledda av Christopher Evans från Cambridge universitet. Han har tidigare lett utgrävningar där.

Ribeira Grande var en kosmopolitisk och livlig handels- och hamnstad under perioden 1400-1600-talet, har man kunnat fastslå. Man har funnit grunderna till stora handelshus i två våningar. Två hamnar, en marknad och ett tullhus har också grävts fram. I ett hus där slavar hölls har 150 kanonkulor hittats. Man förmodar att de avfyrats vid Sir Francis Drakes piratangrepp. Föremål från olika tidsperioder och regioner har kommit i dagen. De kommer från såväl de nordiska länderna som Kina och Afrika.

Kulturministeriet vill nu fortsätta och göra utgrävningar på den öppna platsen runt *Pelourinho* (slavpålen). Det kommer enligt arkeologerna att ta årtionden att gräva fram stadens historia. Sedan Cidade Velha kom med på UNESCO:s Världsarvlista för ett år sedan, har intresset för dess historia ökat.

En kväll på flygplatsen

Tung var den. För tung. Den var också vältejpad från alla sidor och med extra spännband.

Den gröna resväskan fick nästan inte plats på rullbandet vid incheckningen. Två personer hjälptes åt att baxa upp den på bandet. Den stressade funktionären bakom disken skakade på huvudet och viftade med armarna. Den medelålders kvinnan som ägde väskan försökte övertala flickan bakom disken att den inte alls var för tung, bara lite skrymmande. Men när bytlet till slut låg på bandet visade siffrorna 45 kilo.

Visst, nog brukar väskorna vara tunga på hemväg från Kap Verde. Men både TAP och TACV har sina gränser. Och här gick det inte ens att få ut väskan på transportbandet. Så damen ifråga fick allt ta tillbaka väskan och minska på vikten. Men hur ska detta gå till? I kön till incheckningen hördes en småskratt och kommentarer. Ingen var dock arg och säkerligen var det en del som var lite nervösa för sin egen väska. Kanske inte lika omfångsrik, men säkert lika tung.

På det blanka klinkergolvet några meter bredvid kön började kvinnan sprätta upp tejen runt väskan. Hela tiden hördes en klagan och ibland lite svordomar. Bredvid henne började sedan högar med godsaker staplas upp, där var burkar med tonfisk, plastdunkar med groggo, ponch i olika smaker och en massa färskvaror inpackade i aluminiumfolie och plastpåsar.

För varje paket som lades på högen hördes en suck av vemod. Kanske hon hade sparat i många år för att komma till sitt födelseland. Och naturligtvis vill ju alla emigranter ha med sig så mycket som möjligt av hemlandets favoriter till landet där man idag lever sitt liv. Inte bara emigranter, vi som lärt oss uppskatta *catchupa*, *linguisa*, *groggo*, *milho assado*, *peixe seco* och *pasta de atum*, vi kan också fylla våra väskor med allehanda smakligheter.

Efter en halvtimme hade hon stängt igen resväskan och ville göra ett nytt försök. Kön till incheckningen bestod nu av en man i mörk kostym och med ett bagage lika stort som den ledsna damens handbagage. Den gröna väskan klarade nu 30-kilosgränsen och fick sin bagagetagg.

Men kvar på golvet låg en hög med varor som skulle ha gett minnen och goda smaker i flera månader. Problemet var nu vad damen med den gröna väskan skulle göra med högen. Troligtvis var flygplatsens funktionärer vana med sådana här handlingar. I rätt ögonblick dök en man upp i vaktuniform och sade sig kunna hjälpa henne att ta undan det men hon måste själv skynda sig igenom passkontrollen för snart var det tid att gå ombord..

Björn Hagelby

Sir Francis Drake

Under ett besök i São Domingos, en by på Santiago, kom det plötsligt fram en gammal gumma och drog mig i ärmen.

- De kom från det hållet, Drake och hans män, sa hon och pekade ner mot kusten. Vi var så rädda! Vi flydde upp i bergen och gömde oss! Hon pekade inåt ön, livligt gestikulerande. Jag tänkte Hon har knappast varit med? Var det på 1800-talet eller kanske snarare 1700-talet?

Vid den här tiden, i början av 1980-talet, fanns det en restaurang hemma i Uppsala med namnet "Sir Francis Drake". I engelsk miljö serverades plankstekarna. Den kom plötsligt för min inre syn samtidigt som jag föreställde mig en grupp sjörövare på väg mot byn.

Döm om min förvåning när jag många år senare läste följande "När Drake kom till Ribeira Grande med sina 1.000 män i november 1585 fann de staden övergiven. Alla hade flytt upp i bergen där de stannade i två veckor. Drake marscherade med 600 man till São Domingos, men de fann att även den platsen var övergiven."

Hon hade berättat en historia, som gått i muntlig tradition, så levande att hon verkade ha varit med. Allt kom mycket nära för mig också.

Gunilla Borgenvall

Slavpålen i Cidade Velha, ett av Kap Verdes historiska minnesmärken

Brinhola/Fungue

Kapverdiska bananplättar

Ca 20 plättar

4-5 väl mogna bananer

ev. 2 msk socker (inte helt nödvändigt då bananernas egen sötma är tillräcklig)

2 ägg

3 msk vetemjöl (kan bytas ut mot glutenfri mjölblandning)

1 tsk bakpulver (kan uteslutas)

en gnutta salt

Mosa bananerna väl med en gaffel. Blanda i saltet och eventuellt sockret. Vispa i äggen. Blanda till sist i mjölet och eventuellt bakpulver.

Stek plättarna i en medelvarm stekpanna i lite olja eller smör.

Leontina Barreto

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

amigosdecaboverde@hotmail.com

www.caboverde.se

Ordförande:

Arminda Bränngård, Ornässtugan,
178 79 Solna, tel 08-85 78 02

Redaktörer:

Claes-Göran Ahrén, tel 0243-25 11 20
Gunilla Borgenvall

Övrig styrelse:

Thomas Fahlman , sekr.
Claes-Göran Ahrén, kassör
Sylvia Hermansson, projekt
Alicia Borges-Månsson
Miguel Pinto
Leontina Barreto
Gunilla Borgenvall
Lena Castro-Hagelby
Jonathan Howard

Medlemsavgift:

150:- kr, familj 200:-

Plusgiro:

92 12 38-2

